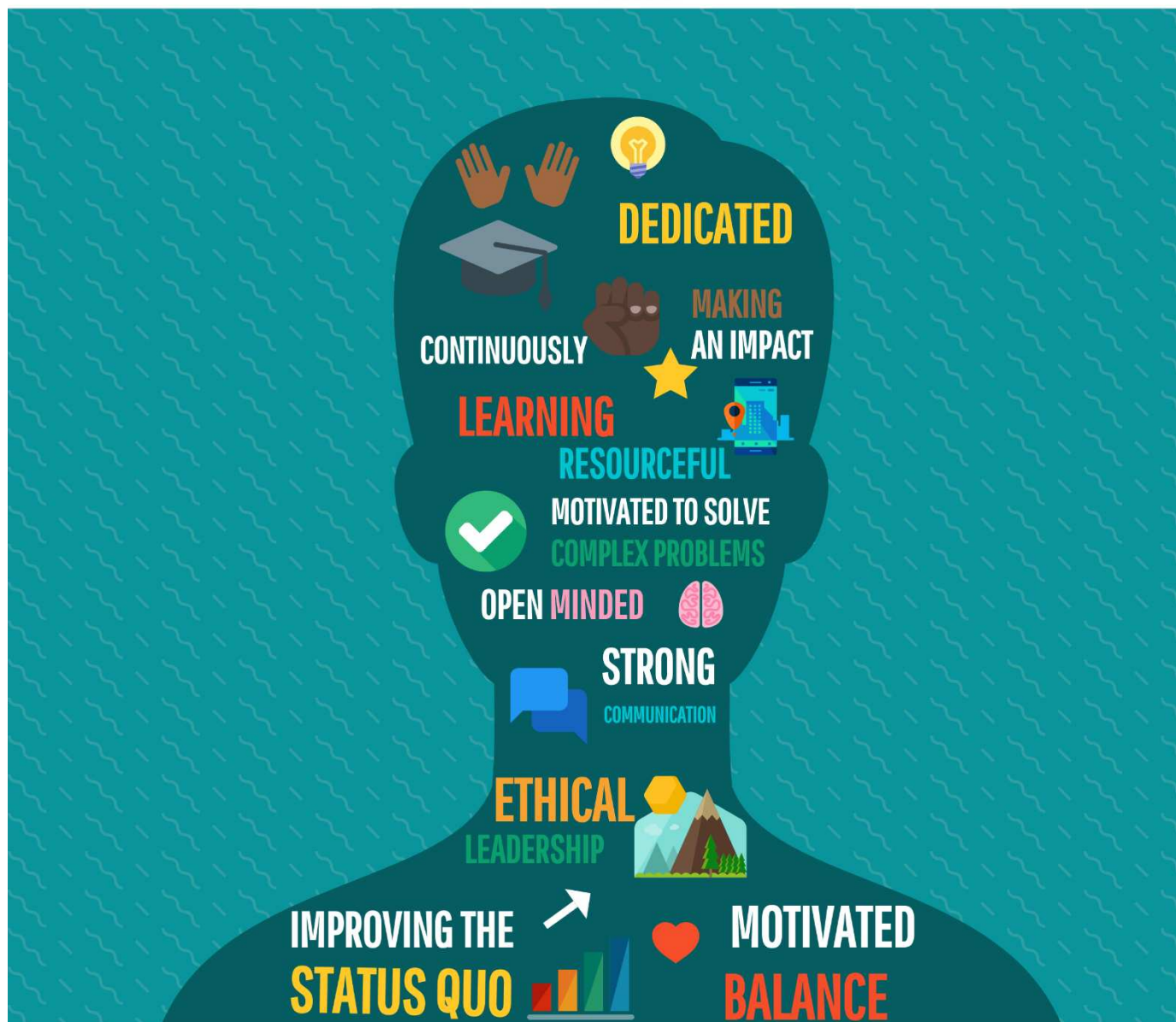

Аналітичний
звіт

Київ 2023

Результати
онлайн-опитування
«Студентське
самоврядування та
студентські організації у
закладах вищої освіти»

УДК 378.1:65.018 (477)

3-16

Рекомендовано до друку

Вченою радою Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»

(протокол № 7 від 27.09.2023 р.)

Рецензенти:

Чуйко О. В., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Шарова Т. М., доктор філологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу роботи з обдарованою молоддю ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

3-16

Заєць С. В., Бережна Т. І. Результати онлайн-опитування «Студентське самоврядування та студентські організації у закладах вищої освіти». Аналітичний звіт /за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. К. С. Шапошникова. Київ : ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». 2023. 43 с. (електронне видання)

Представлено підсумковий звіт результатів всеукраїнського онлайн-опитування, проведеного вченими Інституту модернізації змісту освіти у період з 25 квітня по 26 травня 2023 р.

У звіті розглянуто масштаби та аспекти діяльності студентських організацій вітчизняних ЗВО та проаналізовані вектори залучення здобувачів вищої освіти до соціально-відповідальної діяльності. Отримані результати можуть застосовуватися для проєктування освітнього середовища, створення нових студентських ініціатив у ЗВО, коригування напрямів діяльності студентських організацій з метою більш активного включення здобувачів вищої освіти в громадську діяльність.

Звіт висвітлює діапазон проблем і викликів, з якими стикнулись студентські організації вітчизняних ЗВО в умовах воєнного стану, оцінює їх досвід щодо реагування на ці виклики, надає інформацію про їх першочергові та перспективні потреби.

Результати онлайн-опитування будуть корисні лідерам студентських організацій ЗВО, адміністрації ЗВО як інформаційне підґрунтя, що сприятиме утвердженню автономності ЗВО, розвитку громадянського суспільства та парламентських демократичних традицій.

3
ЗМІСТ

Передмова.....	4
1. Результати дослідження.....	6
1.1 Інформація про заклади та респондентів, які взяли участь в опитуванні.....	6
1.2 Види, форми та зміст діяльності студентських організацій в ЗВО.....	14
1.3 Співпраця студентських організацій та адміністрації ЗВО.....	18
1.4 Фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності студентських організацій в ЗВО.....	24
1.5 Напрями та проблеми діяльності студентських організацій в ЗВО.....	28
2. Висновки та рекомендації за результатами дослідження.....	33
Список використаних джерел.....	37
Додатки.....	39
А. Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 25.04.2023 № 21/08- 646 «Про проведення онлайн-опитувань керівників закладів вищої освіти та лідерів студентських організацій»	39
Б. Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 12.06.2023 № 21/08- 999 «Про продовження проведення онлайн-опитувань керівників закладів вищої освіти та лідерів студентських організацій»	40
В. Перелік закладів вищої освіти, що взяли участь в опитуванні, за формою власності.....	41

ПЕРЕДМОВА

Важливою складовою автономії закладів вищої освіти є розвиток громадського самоврядування як академічної спільноти в цілому, так і здобувачів вищої освіти, що здійснюється через інститут студентського самоврядування. Відповідно до частини першої статті 40 Закону України “Про вищу освіту” студентське самоврядування є правом та можливістю студентів (курсантів, крім курсантів-військовослужбовців) вирішувати питання навчання і побуту, захисту їх прав та інтересів, а також брати участь в управлінні закладом вищої освіти.

Участь молоді в роботі органів студентського самоврядування, вироблення навичок працювати в команді, приймати рішення та відповідально виконувати їх безпосередньо впливають на процеси державотворення в нашій країні.

Проблема студентського самоврядування набуває сьогодні особливої значущості, оскільки система освіти прагне формувати не «вузького» фахівця, який має виключно професійні компетенції, а особистості молодої людини, яка оптимально включена в сучасне суспільство. Такий підхід є напрямом модернізації освіти, в якому відображено зміст освіти, що не зводиться до знаннєво-орієнтованого компонента, а передбачає набуття цілісного досвіду вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей тощо. Система освіти у закладах вищої освіти має забезпечити майбутніх фахівців ефективним інструментарієм життєвої адаптації в мінливих соціальних умовах, сформувати ціннісні настанови та практичні вміння ефективної взаємодії. З цією метою різні освітні структури заохочують та ініціюють практики студентського самоврядування, які дозволяють формувати широке коло компетенцій, умінь і навичок, що далеко виходить за рамки спеціальності здобувачів вищої освіти.

З метою вивчення організаційних засад розвитку студентського самоврядування в закладах вищої освіти (далі – ЗВО), Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» у квітні-червні 2023 року провела серед лідерів студентських організацій ЗВО онлайн-опитування на тему: «Студентське самоврядування та студентські організації у закладах вищої освіти», що виконувалось в межах НДР «Впровадження університетської автономії в контексті децентралізації управління ЗВО, демократизації освітнього процесу».

Об'єкт дослідження – студентське самоврядування у закладі вищої освіти.

Предмет дослідження – потенціал та діяльність студентських організацій, зокрема, органів студентського самоврядування ЗВО як чинник розвитку соціальної та професійної активності здобувачів вищої освіти.

Завдання дослідження: визначення видів, форм, змісту діяльності, тенденцій, закономірностей та можливостей розвитку студентських організацій в ЗВО; виявлення мотивів участі студентів в органах самоврядування; узагальнення досвіду ЗВО щодо розвитку соціальної активності студентської молоді в умовах організації роботи органів студентського самоврядування, проблем та питань, що хвилюють лідерів органів студентського самоврядування, шляхів їх розв'язання; визначення рівня самооцінки роботи органів

самоврядування в ЗВО за показниками (самостійність, підзвітність перед студентами, прозорість та об'єктивність обрання органів студентського самоврядування, дотримання прав та обов'язків органів по відношенню до здобувачів вищої освіти); напрацювання пропозицій щодо удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності органів студентського самоврядування ЗВО; формулювання рекомендацій щодо управління та зміни системи студентського самоврядування ЗВО.

Інформація, що збиралася під час проведення онлайн-опитування знаходиться поза межами статистики освіти і представляє собою дані якісного характеру, важливі для виявлення актуальних проблем органів студентського самоврядування та пошук шляхів їх вирішення, стимулювання участі здобувачів вищої освіти в органах студентського самоврядування.

Методологія дослідження. Дослідження здійснено на виконання листів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 25.04.2023 року № 21/08-646 «Про проведення онлайн-опитувань керівників закладів вищої освіти та лідерів студентських організацій» (додаток А), від 12.06.2023 № 21/08-999 «Про продовження проведення онлайн-опитувань керівників закладів вищої освіти та лідерів студентських організацій» (додаток Б).

Опитування відбувалося онлайн за напівстандартизованою формою (анкета містила закриті та напівзакриті запитання). До числа опитаних ЗВО були відібрані головні заклади вищої освіти (без відокремлених структурних підрозділів, коледжів, технікумів та заблокованих суб'єктів освітньої діяльності в ЄДЕБО) державної, комунальної та приватної форми власності з 19 областей України та м. Києва.

У проведеному дослідженні не ставили за мету отримати репрезентативну вибірку за певними параметрами, оскільки її не можливо було б навіть сформувати пропорційно структурі мережі закладів вищої освіти різного типу, їхнього місця розташування й підпорядкування, зважаючи на ситуацію в країні, переміщення закладів освіти з окупованих територій. Використаний формат опитування мав перевагу – він гарантував відсутність впливу на респондента такого чинника як «ефект інтерв'юера», мав формалізований інструментарій для зручності, не обмежував думку в часі тощо, що бракує іншим способам формування вибіркової сукупності. Всі відповіді в онлайн-опитуванні здійснювались респондентами добровільно (без жодного примусу) і з метою задоволення потреби у правдивих та реальних висловленнях.

Опитування реалізувалося у два етапи. На першому етапі через Міністерство освіти і науки України здійснювалося суцільне розсилання на електронні адреси ЗВО супровідного листа ДНУ «ІМЗО» з електронною анкетою у вигляді посилання. На другому етапі для стимулювання участі в опитуванні здійснювалося повторне розсилання листа закладам вищої освіти з нагадуваннями про опитування.

Метод збору даних: онлайн-анкета для самозаповнення за допомогою інтернет-ресурсу Google Forms.

Аналіз опитування ґрунтується на результатах обробки анкети, яка містила 26 запитань. Умови анкетування передбачали верифікацію окремих отриманих відомостей засобами підтвердження інформації, наявної на сайтах ЗВО.

1. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Інформація про заклади та респондентів, які взяли участь в опитуванні

У звіті наведено інформацію щодо досліджуваних питань, отриману в результаті опрацювання даних, зібраних станом на 26 червня 2023 року.

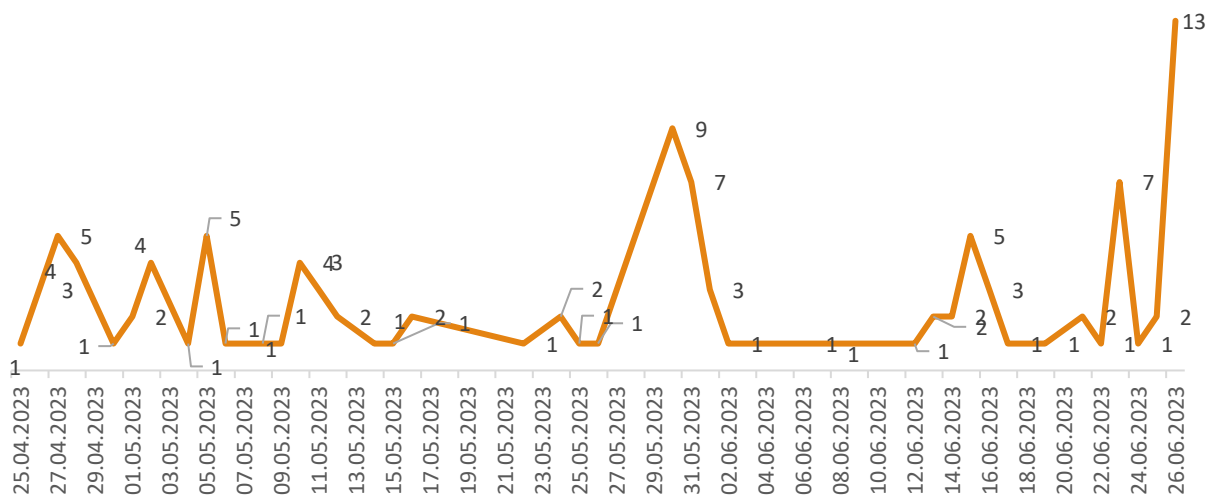

Рисунок 1.1 Динаміка надходження анкет від учасників онлайн-опитування – лідерів студентських організацій ЗВО в проміжок з 25 квітня по 26 червня 2023 року

В анкетуванні на анонімній, безкоштовній та безоплатній основі взяли участь 204 респонденти – лідерів студентських організацій ЗВО, проте придатними для цілей аналізу (відповідно до типу ЗВО) виявилось 110 відповідей лідерів студентських організацій ЗВО з 90 закладів вищої освіти України, з них: державних – 73, комунальних – 7, приватних – 10 (рис. 1.2).

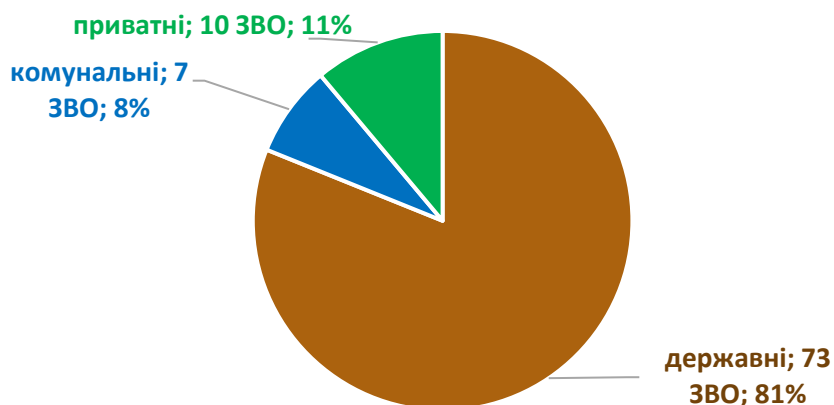

Рисунок 1.2. Форма власності закладів вищої освіти учасників онлайн-опитування

**Таблиця 1.1 Список університетів, лідери студентських організацій
яких взяли участь в онлайн-опитуванні, із зазначенням кількості
респондентів і місця в консолідованому рейтингу вишів у 2023 році**

№ з/п	Назва ЗВО	Кількість лідерів студентських організацій ЗВО, які взяли участь в опитуванні	Місце в консолідо- ваному рейтингу ЗВО-2023
1.	Бердянський державний педагогічний університет	1	157
2.	Буковинський державний медичний університет	1	27
3.	Буковинський університет	1	207
4.	Вінницька академія безперервної освіти	1	222
5.	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	1	26
6.	Державний біотехнологічний університет	1	82
7.	Державний податковий університет	1	115
8.	Державний торговельно-економічний університет	1	28
9.	Державний університет економіки і технологій	1	166
10.	Державний університет інфраструктури та технологій	1	104
11.	Державний університет телекомунікацій	1	71
12.	Дніпровська академія неперервної освіти	1	209
13.	Дніпровський державний технічний університет	1	176
14.	Дніпровський національний університет ім. О. Гончара	1	14-15
15.	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	1	126
16.	Донбаська державна машинобудівна академія	1	93
17.	Донецький державний університет внутрішніх справ	1	174
18.	Житомирський державний університет імені Івана Франка	1	87
19.	Західноукраїнський національний університет	1	18
20.	Інститут "Харківська Школа Архітектури"	1	240*
21.	ІТ Степ Університет	1	155-156
22.	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка	3	124
23.	Карпатський університет імені Августина Волошина	1	240*
24.	Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв	1	226-227
25.	Київський медичний університет	1	139
26.	Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	1	25
27.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	1	1
28.	Київський університет імені Бориса Грінченка	1	43-45
29.	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	1	64
30.	Криворізький державний педагогічний університет	1	73
31.	Луганська державна академія культури і мистецтв	1	240*
32.	Луцький національний технічний університет	2	53
33.	Львівська медична академія імені Андрея Крупинського	1	234-235
34.	Львівська національна академія мистецтв	1	129-131
35.	Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка	1	228-230
36.	Львівський державний університет внутрішніх справ	1	109
37.	Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького	1	14-15
38.	Львівський національний університет імені Івана Франка	1	2
39.	Львівський національний університет природокористування	1	141-142
40.	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького	1	114
41.	Миколаївський національний аграрний університет	2	135
42.	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського	3	110
43.	Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая	1	196-197
44.	Мукачівський державний університет	1	175
45.	Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-подільський державний інститут"	1	240*
46.	Національна академія внутрішніх справ	1	98

47.	Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького	1	129-131
48.	Національна академія Служби безпеки України	1	127
49.	Національний авіаційний університет	2	13
50.	Національний медичний університет імені О. О. Богомольця	2	12
51.	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	1	16
52.	Національний транспортний університет	1	74-75
53.	Національний університет "Львівська політехніка"	1	3-4
54.	Національний університет «Запорізька політехніка»	1	47
55.	Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика	1	146-147
56.	Національний університет цивільного захисту України	2	94-95
57.	Національний фармацевтичний університет	3	49
58.	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	2	62-63
59.	Одеська академія неперервної освіти	1	240*
60.	Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової	1	155-156
61.	Одеський національний економічний університет	2	80-81
62.	Одеський національний технологічний університет	1	56-57
63.	Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського	2	91-92
64.	Полтавський державний аграрний університет	1	128
65.	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	1	119-120
66.	Полтавський університет економіки і торгівлі	1	111
67.	Приазовський державний технічний університет	2	101
68.	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	1	7
69.	Сумський державний університет	1	20
70.	Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського	1	37-38
71.	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	1	60-61
72.	Українсько-американський університет Конкордія	1	149
73.	Університет економіки і права "КРОК "	1	140
74.	Харківська державна академія фізичної культури	1	187
75.	Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія"	2	146-147
76.	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	1	65
77.	Харківський національний медичний університет	2	31
78.	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди	1	80-81
79.	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	3	5
80.	Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	1	54-55
81.	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба	1	129-131
82.	Херсонська державна морська академія	1	160-163
83.	Херсонський державний аграрно-економічний університет	1	150-151
84.	Херсонський державний університет	2	50
85.	Хмельницький національний університет	1	51
86.	Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія	1	202-204
87.	Центральноукраїнський національний технічний університет	1	125
88.	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	1	24
89.	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	1	6
90.	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	1	97

Примітка:

* У консолідованому рейтингу закладів вищої освіти України 2023 року ЗВО відсутній (присвоєно 240 місце). Підсумкова таблиця рейтингу містить 239 закладів вищої освіти. У консолідований рейтинг потрапили ЗВО, що здійснюють підготовку бакалаврів та магістрів і присутні хоча б у одному з рейтингів - «ТОП-200 Україна», «Scopus» і «Бал НМТ на контракт». До консолідованого рейтингу не включено заклади, що перебувають у стані реорганізації чи ліквідації.

Таблиця 1.2 Розподіл ЗВО за регіонами та формою власності (без відокремлених структурних підрозділів, коледжів, технікумів та заблокованих суб'єктів освітньої діяльності), що складають генеральну і вибірккову сукупність онлайн-опитування

Регіон	Надіслано листа з анкетною				Взяли участь в опитуванні			
	Всього*	З них			Всього	З них		
		державні	комунальні	приватні		державні	комунальні	приватні
Вінницька область	10	5	1	4	2	1	1	0
Волинська область	7	3	1	3	1	1	0	0
Дніпропетровська область	26	17	2	7	8	7	1	0
Донецька область	0	0	0	0	0	0	0	0
Житомирська область	5	4	1	0	1	1	0	0
Закарпатська область	7	3	1	3	2	1	0	1
Запорізька область	12	6	1	5	4	3	1	0
Івано-Франківська область	9	6	0	3	2	2	0	0
Київська область	7	3	0	4	1	1	0	0
Кіровоградська область	7	5	0	2	3	3	0	0
Луганська область	0	0	0	0	0	0	0	0
Львівська область	21	14	1	6	9	7	1	1
Миколаївська область	8	4	0	4	3	3	0	0
Одеська область	25	18	1	6	6	5	1	0
Полтавська область	7	6	0	1	4	3	0	1
Рівненська область	6	4	1	1	0	0	0	0
Сумська область	4	4	0	0	1	1	0	0
Тернопільська область	6	5	1	0	3	3	0	0
Харківська область	29	22	1	6	13	11	0	2
Херсонська область	0	0	1	0	0	0	0	0
Хмельницька область	11	6	2	3	4	4	0	0
Черкаська область	6	4	1	1	1	1	0	0
Чернівецька область	3	2	0	1	3	2	0	1
Чернігівська область	4	4	0	0	0	0	0	0
м. Київ	83	41	5	37	19	13	2	4
Разом	304	186	21	97	90	73	7	10
У % від загальної кількості	100	61,2	6,9	31,9	100	81,1	7,8	11,1

Примітка:

* за даними ЄДЕБО

У 18,9% ЗВО, представники яких взяли участь в опитуванні, навчається до 1 тис. здобувачів вищої освіти, у 42,2% – до 5 тис. здобувачів вищої освіти, в 32,2% – більше ніж 5 тис. здобувачів вищої освіти.

Не надали інформацію про загальну кількість здобувачів вищої освіти (зазначили, що не володіли інформацією) – 6,7% від опитаних представників ЗВО, лідерів студентських організацій.

Найбільша кількість закладів вищої освіти (53 з 90), представники яких взяли участь в онлайн-опитуванні були в підпорядкуванні Міністерства освіти і науки України (рис. 1.3).

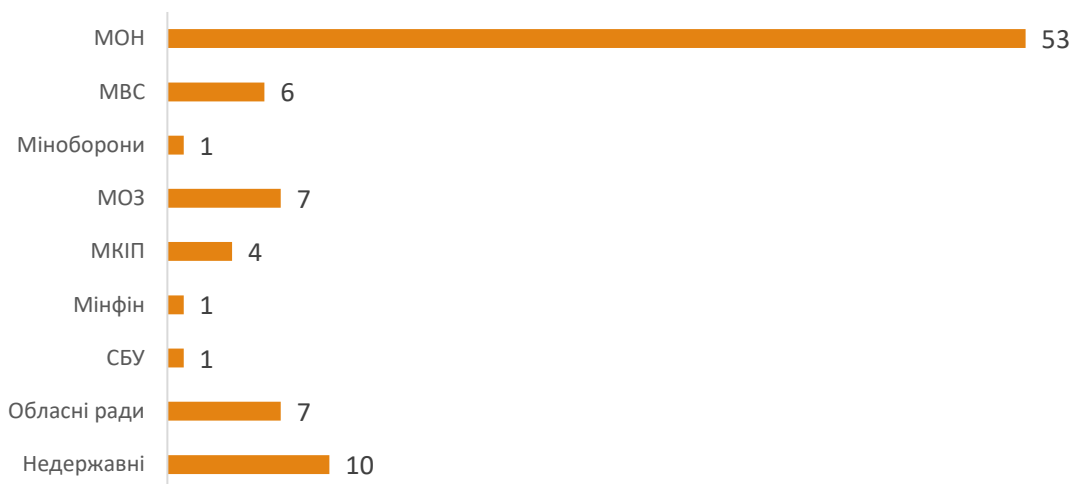

Рисунок 1.3 Відомча належність закладів вищої освіти учасників онлайн-опитування

Заклади, які взяли участь в онлайн-опитуванні, представляють 20 регіонів, серед яких присутні провідні університетські центри – Київський, Харківський, Львівський, Дніпропетровський і Одеський (рис. 1.4-1.5).

У вибірку потрапило 8 переміщених ЗВО (додаток В).

Рисунок 1.4 Географія розподілу учасників онлайн-опитування за кількістю закладів вищої освіти в регіонах України

Примітка:

В онлайн-опитуванні не взяли участь заклади вищої освіти Рівненської та Чернігівської обл.

Заклади вищої освіти Донецької, Запорізької, Херсонської областей, які були переміщені в інші області України, брали участь в онлайн-опитуванні.

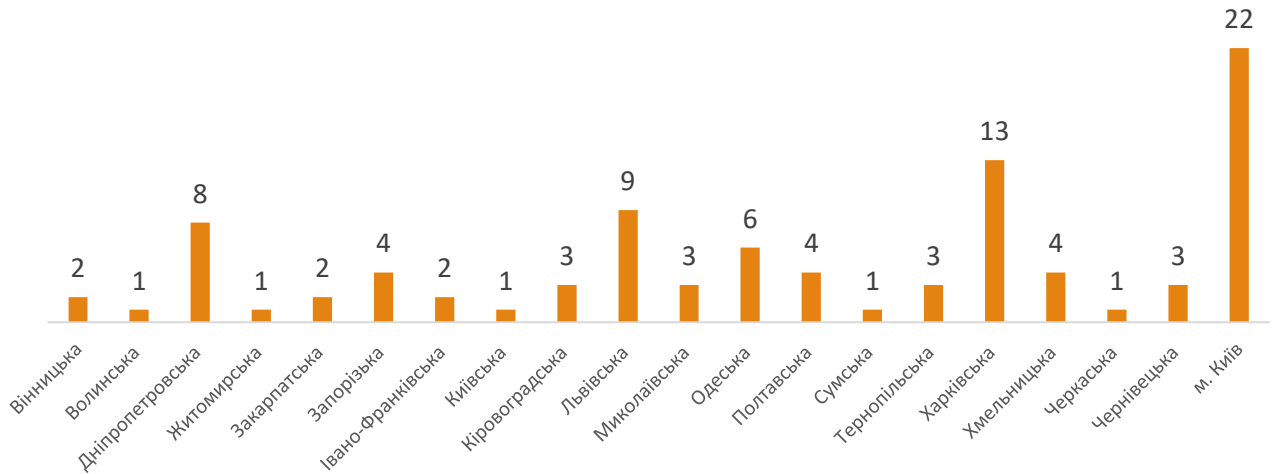

Рисунок 1.5 Розподіл закладів вищої освіти, лідери студентських організацій яких взяли участь в онлайн-опитуванні, за регіонами України

Вибіркова сукупність в цілому відповідає генеральній сукупності за регіональним розподілом, який демонструє концентрацію переважної частини закладів вищої освіти у м. Київ, а також Дніпропетровській, Львівській, Одеській та Харківській областях.

За формалізованими ознаками заклади, що потрапили у вибірку, представляють всіх типи ЗВО України. Серед них – 48 (53 %) національних, 52 (58 %) обіймають позиції у першій половині з 239 ЗВО консолідованого рейтингу 2023 року, який інтегрує рейтинги «Топ-200 Україна», «Scopus» та «Бал ЗНО на контракт».

Крім того, в опитуванні взяли участь 3 з 6 ЗВО, які ввійшли у групу 301-1000 міжнародного університетського рейтингу «Times Higher Education», а саме: Сумський державний університет (найкращі 301-400 світового рейтингу), НУ «Львівська політехніка» (найкращі 401-600 світового рейтингу); Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (найкращі 801-1000 світового рейтингу).

З рейтингу найкращих від QS World University Rankings-2024 році в онлайн-опитуванні взяли участь 5 з 11 ЗВО, а саме: КНУ імені Тараса Шевченка (681–690 місце), Харківський національний університет імені Каразіна (691–700 місце), Національний університет «Львівська політехніка» (найкращі 951-1000 рейтингу); Сумський державний університет (951–1000 місце), Львівський національний університет імені Івана Франка (1201–1400 місце).

Отже, отримані результати онлайн-опитування можна вважати валідними.

Найбільш активними респондентами онлайн-опитування були лідери органів студентського самоврядування ЗВО (63,6% від загальної кількості опитаних), менш активними – лідери студентських наукових товариств (НСТ) – 11,8 % від загальної кількості опитаних (рис. 1.6).

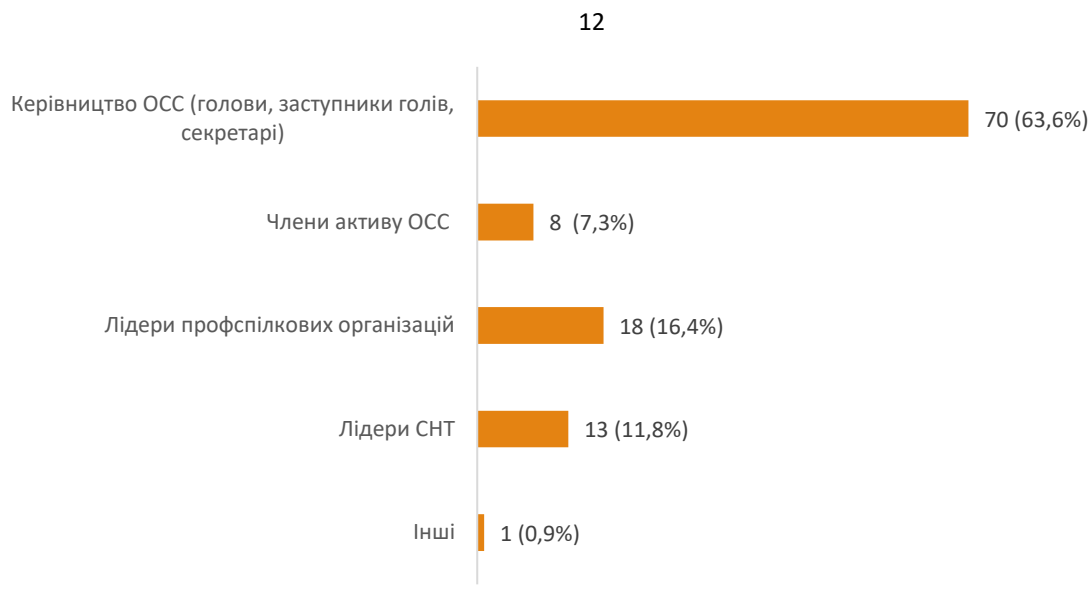

Рисунок 1.6 Розподіл учасників онлайн-опитування за посадами в студентських організаціях в ЗВО, осіб та у % від кількості опитаних

Зі 110 осіб лише 85 лідерів студентських організацій ЗВО надали інформацію про кількість задіяних здобувачів вищої освіти в органах студентського самоврядування. Частка залучених студентів в половині закладів вищої освіти не перевищує 3% від загальної кількості здобувачів вищої освіти, які навчаються в ЗВО (табл. 1.3). Ці низькі відсотки залученості, вочевидь, пояснюються дистанційною формою навчання, пов'язаною з воєнним станом країни або наданням відповідей лише щодо кількості активу студентських організацій.

Таблиця 1.3 Частка задіяних здобувачів вищої освіти в органах студентського самоврядування ЗВО (на підставі відповідей лідерів студентських організацій ЗВО)

Частка, %	Кількість відповідей	У % від кількості опитаних
0,1 - 1,0	21	24,7
1,1 - 3,0	23	27,1
3,1 - 5,0	15	17,6
5,1 - 10,0	15	17,6
10,1 - 70,0	7	8,2
70,1 - 100	4	4,7
Разом	85	100,0

За інформацією 63 лідерів студентських організацій в 9 ЗВО (14,3%) в первинних студентських профспілкових організаціях задіяно від 70,1 до 100% здобувачів освіти. В 13 ЗВО (20,6%) в первинних студентських профспілкових організаціях перебуває від 10,1 до 70% здобувачів вищої освіти (табл. 1.4).

Таблиця 1.4 Частка задіяних здобувачів вищої освіти в первинних студентських профспілкових організаціях ЗВО (на підставі відповідей лідерів студентських організацій ЗВО)

Частка, %	Кількість відповідей	У % від кількості опитаних
0,1 - 1,0	20	31,8
1,1 - 3,0	8	12,7
3,1 - 5,0	6	9,5
5,1 - 10,0	7	11,1
10,1 - 70,0	13	20,6
70,1 - 100	9	14,3
Разом	63	100,0

Низькими (за інформацією 70 лідерів студентських організацій ЗВО) є показники участі здобувачів вищої освіти в наукових студентських товариствах. Більше 60 % опитаних засвідчили, що частка залучених студентів в наукові студентські товариства не перевищує 3% від загальної кількості здобувачів вищої освіти, які навчаються в ЗВО (табл. 1.5).

Таблиця 1.5 Частка задіяних здобувачів вищої освіти в наукових студентських товариствах ЗВО (на підставі відповідей лідерів студентських організацій ЗВО)

Частка, %	Кількість відповідей	У % від кількості опитаних
0,1 - 1,0	27	38,6
1,1 - 3,0	16	22,9
3,1 - 5,0	5	7,1
5,1 - 10,0	4	5,7
10,1 - 70,0	15	21,4
70,1 - 100	3	4,3
Разом	70	100,0

Інформація для з'ясування цілісної картини складу, форми функціонування студентських організацій ЗВО наведена в наступному розділі.

1.2 ВИДИ, ФОРМИ ТА ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЗВО

Серед індикаторів змісту діяльності студентських організацій в ЗВО важливим є аналіз їх назв. Проте ефективність діяльності органів студентського самоврядування залежить не від форми устрою, а від реалізації демократичних принципів у його роботі, від готовності керівництва ЗВО співпрацювати зі студентами, а не імітувати діяльність студентського самоврядування для звітності.

Моделі студентського самоврядування ЗВО мають свої особливості, залежать від їх традицій, ступеня автономності і самостійності. Виокремлюють декілька основних моделей структури і порядку формування органів студентського самоврядування. Перша модель передбачає існування дворівневої системи представницьких та виконавчих органів студентського самоврядування, які діють на рівні факультету (інституту) та ЗВО. Друга модель є характерною для ЗВО із невеликою кількістю студентів. У такій системі утворюється лише виконавчий орган студентського самоврядування на рівні ЗВО, усі члени якого обираються шляхом прямого таємного голосування за мажоритарною системою в округах, які об'єднують студентів певного структурного підрозділу (факультету, інституту), або в єдиному багатомандатному окрузі шляхом голосування за висунуті виборчі списки.

За даними онлайн-опитування студентська рада як виконавчий орган вищого рівня існує у 60,9% ЗВО опитаних лідерів студентських організацій. Серед інших виконавчих органів студентського самоврядування на рівні ЗВО функціонують: парламент – 20,9%, сенат – 10,9%, студентський ректорат – 5,5% від числа опитаних це зазначили (рис.1.7).

Рисунок 1.7 Назви студентських організацій в ЗВО, % від кількості опитаних

У решти опитаних ЗВО функціонують такі органи студентського самоврядування, як рада студентського самоврядування, студентське братство, студентський уряд, колегія студентів, студентська дирекція

Серед опитаних лідерів студентських організацій ЗВО лише один зазначив, що орган студентського самоврядування зареєстрований як юридична особа (ГО "Студентське самоврядування ХНМУ", код ЄДРПОУ 41492776).

На рівні виконавчих органів студентського самоврядування нижчого рівня у 22,7% ЗВО функціонують старости, у 10% – студентська навчальна (наукова) частина, у 12,7% – студентські деканати, у 53,6% – студентські ради інститутів/факультетів, у решти – студентські ради.

На рівні гуртожитків студентське самоврядування функціонує у 60,9% опитаних лідерів студентських організацій ЗВО, на рівні студентської ради студмістечка – у 14,5% опитаних.

Студентський профком функціонує у 54,5% ЗВО опитаних лідерів студентських організацій.

Лише 10 з 90 опитаних ЗВО мають зареєстровану як юридичну особу профспілкову організацію здобувачів вищої освіти (Профспілкова організація студентів, аспірантів та докторантів Кам'янець-Подільського національного університету, код ЄДРПОУ 25940402; Первинна профспілкова організація студентів Київського університету імені Бориса Грінченка, код ЄДРПОУ 37080406; Первинна профспілкова організація студентів та аспірантів Львівського національного університету природокористування професійної спілки працівників агропромислового комплексу України, код ЄДРПОУ 38363518; Первинна профспілкова організація студентів МНАУ, код ЄДРПОУ 37436747; Первинна профспілкова організація студентів Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського код ЄДРПОУ 25936719; Первинна профспілкова організація студентів аспірантів докторантів національного авіаційного університету, код ЄДРПОУ 44860744; Первинна профспілкова організація студентів НМУ ім. О.О. Богомольця код ЄДРПОУ 21710295; Первинна профспілкова організація студентів національного фармацевтичного університету, код ЄДРПОУ 25848004; Первинна профспілкова організація студентів ОНЕУ, код ЄДРПОУ: 35991611; Первинна профспілкова організація студентів Харківського національного медичного університету, код ЄДРПОУ 25813141; Херсонський державний університет, код ЄДРПОУ 02125609).

Наукове товариство здобувачів вищої освіти функціонує у 65,5% ЗВО опитаних лідерів студентських організацій (див. рис. 1.7).

Студентські організації переважно працюють за новими (оновленими) положеннями про організацію їх діяльності. Не пізніше, ніж п'ять років назад, оновили свої положення про студентські організації 72,7% опитаних ЗВО. Лише 18,2 % студентських організацій мають положення, затверджені більше, ніж п'ять років назад. Проте, спостерігаються факти формального функціонування студентських організацій: у шести опитаних ЗВО не зазначена дата прийняття положень про студентські організації, у чотирьох – положення про студентські

організації не були прикріплені до опитування і відсутні на вебсайтах їх ЗВО (табл. 1.6).

Таблиця 1.6 Термін чинності Положення про орган студентського самоврядування, студентську профспілкову організацію, наукове товариство здобувачів вищої освіти з дати прийняття (на підставі відповідей лідерів студентських організацій ЗВО)

Термін чинності	Кількість студентських організацій	У % від числа опитаних
До 1 року	18	16,4
Від 1 до 2 років	23	20,9
Від 2 до 3 років	22	20,0
Від 3 до 4 років	12	10,9
Від 4 до 5 років	5	4,5
Від 5 років і більше	20	18,2
Дата прийняття не зазначена	6	5,5
Положення не знайдено	4	3,6
Разом	110	100,0

50% опитаних лідерів студентських організацій ЗВО «студентське самоврядування» сприймають як процес надання можливостей здобувачам вищої освіти для розвитку життєвих навичок, професійної орієнтації та розбудови кар'єри, 15,5% – як школу розвитку лідерських компетентностей молоді, 23,6% – як систему соціально-правового захисту здобувачів вищої освіти (рис. 1.8).

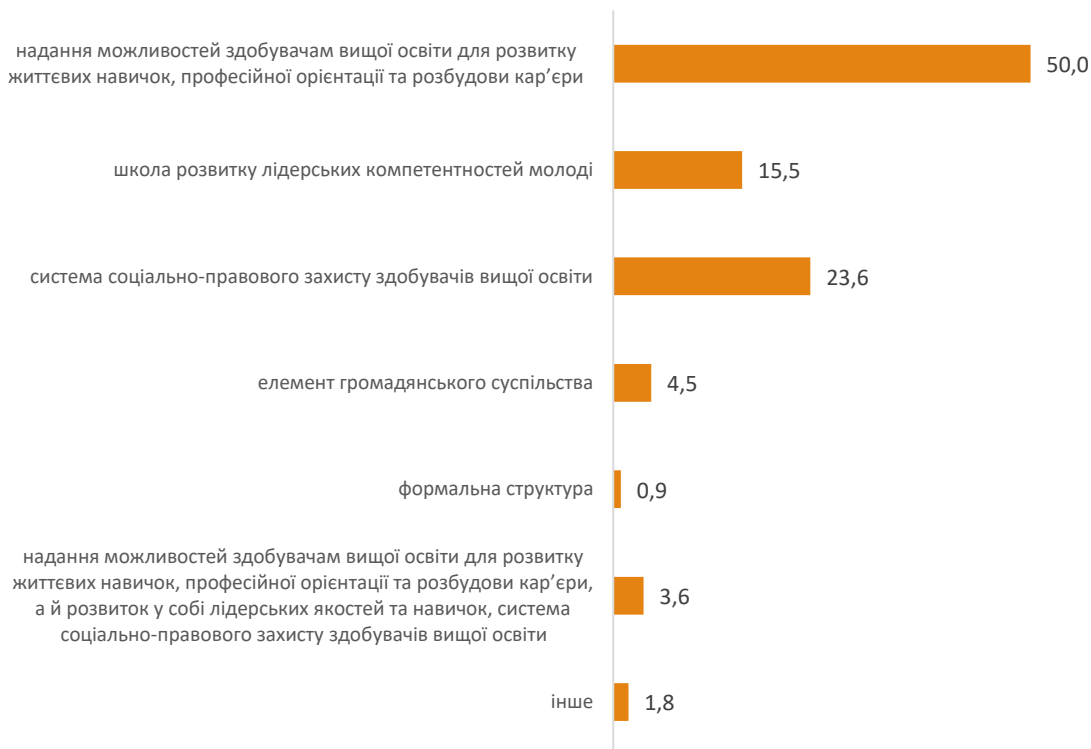

Рисунок 1.8 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «На Вашу думку, студентське самоврядування у Вашому ЗВО – це», % від кількості опитаних

Серед інших визначень лідерами студентських організацій змісту діяльності органів студентського самоврядування є такі: це міст між студентами та адміністрацією та структура, яка допомагає розвивати soft skills у студентів; вищий колегіальний виконавчий орган студентського самоврядування університету який сприяє самореалізації студентів, формуванню в них лідерських якостей, організаторських навичок, відповідальності за результат своєї праці, а також приймає участь в організації та забезпеченні зв'язку між адміністрацією та студентами, керуючись своїми повноваженнями.

На запитання «Які цілі спонукають здобувачів вищої освіти долучатись до студентського самоврядування Вашого ЗВО?» респонденти віддали перевагу таким пунктам: бажання брати активну участь у громадському житті (85,5% опитаних), можливість управління ЗВО та вдосконалення освітнього процесу (69,1%), можливість зробити щось корисне для ЗВО (47,3%), бажання допомагати іншим студентам (47,3%). Лише 5,5% вважають, що студентське самоврядування потрібне для вирішення своїх побутових та соціальних проблем, а 7,3% вважають перевагою можливість отримувати премії, надбавки (рис. 1.9).

Рисунок 1.9 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Які цілі спонукають здобувачів вищої освіти долучатись до студентського самоврядування Вашого ЗВО?», % від кількості опитаних

Мотиви залучення та формат функціонування студентського самоврядування впливають на ефективність підготовки фахівців інноваційного типу. Саме тому студентське самоврядування має стати масовим, в ньому повинні брати участь всі здобувачі вищої освіти ЗВО.

На це, в першу чергу, впливають чинники надання адміністрацією закладу вищої освіти належної підтримки органам студентського самоврядування.

1.3 СПІВПРАЦЯ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА АДМІНІСТРАЦІЇ ЗВО

Стратегією розвитку вищої освіти на 2022–2032 роки передбачалась реалізація політики всебічного сприяння волонтерству, соціальним проєктам, студентському самоврядуванню в закладах вищої освіти, залучення закладами вищої освіти коштів для реалізації громадських проєктів. Через воєнний стан з боку органів влади майже відсутні активні дії, спрямовані на виконання цього завдання.

У рамках опитування, перед лідерами студентських організацій ставилось запитання щодо мотивів, які, на їх думку, спонукають адміністрацію ЗВО підтримувати створення, розвиток та співпрацю з органами студентського самоврядування.

Майже всі опитані вважають, що адміністрації ЗВО студентське самоврядування необхідне для підвищення якості освітнього процесу, дві третини опитаних вважають, що воно потрібне для формування та підтримки корпоративної культури ЗВО та організації позааудиторної роботи зі здобувачами вищої освіти. Одна третина опитаних вважає, що адміністрація ЗВО використовує студентське самоврядування для організації профорієнтаційної роботи та підтримки дисципліни здобувачів вищої освіти.

Майже 11% опитаних вважають, що адміністрації ЗВО студентське самоврядування необхідне для звітування перед контролюючими органами (рис. 1.10).

Рисунок 1.10 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Навіщо, на Вашу думку, адміністрації ЗВО потрібне студентське самоврядування?», % від кількості опитаних

Іншими причинами необхідності студентського самоврядування для адміністрації ЗВО лідерами студентських організацій були названі: для просування думки студентів, задля покращення комунікації між адміністрацією та здобувачами, максимально ефективного вирішення усіх проблем, покращення студентського життя, навчального процесу, умов навчання. Проте були і такі думки: якби можна було без студентського самоврядування, то адміністрація його б «придушила».

В цілому лише 2,7% опитаних зазначили, що керівництву ЗВО зовсім не потрібне студентське самоврядування.

Лідерам студентських організацій ЗВО було поставлене провокативне запитання щодо впливу адміністрації ЗВО на діяльність органів. Законом «Про вищу освіту» (п. 8 ст. 40) визначено, що адміністрація закладу вищої освіти не має права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування.

Проте, 24% опитаних лідерів студентських організацій ЗВО зазначили, що координація діяльності ОСС адміністрацією їх ЗВО здійснюється. Майже одна третина вказала на те, що координація діяльності адміністрації є частковою.

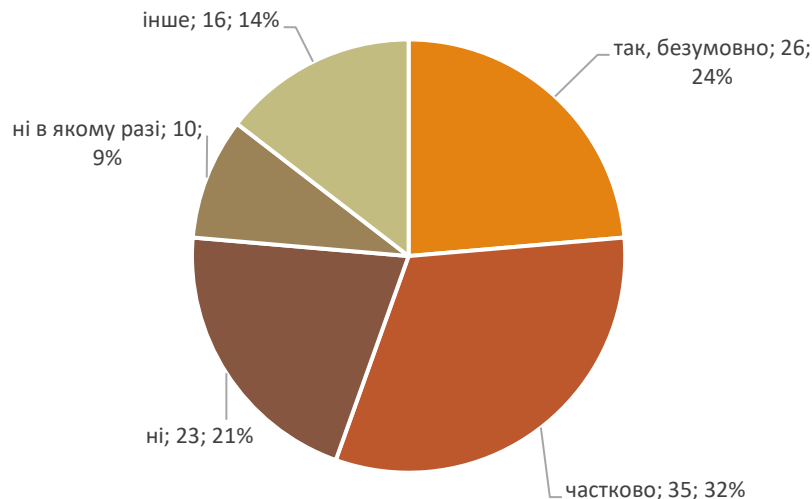

Рисунок 1.11 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Чи координується діяльність органів студентського самоврядування адміністрацією ЗВО?», % від кількості опитаних

Відповідь «ні» та в «ні в якому разі» надали 31% опитаних лідерів студентських організацій. Серед інших відповідей переважали такі думки: частково, на деяких факультетах студентські організації підконтрольні адміністрації; студентські організації мають самостійність та представляють/захищають інтереси студентів перед адміністрацією університету; студентські організації перебувають в тісній комунікації з адміністрацією зі всіх необхідних питань; узгоджуємо дії; у нас формат співпраці та консультацій, а не керування чи координування: адміністрація завжди допомагає та надає вектор для розвитку органів самоврядування та профспілки студентів, окрім того адміністрація не втручається у внутрішні справи студентського активу та немає негативного впливу на органи самоврядування;

адміністрація університету не впливає на роботу органів студентського самоврядування. В свою чергу ми співпрацюємо для вирішення спільних питань та проблем, адміністрація завжди йде на зустріч і допомагає у випадку проблем або труднощів; ми можемо спитати пораду, але нас не контролюють, так як ми є незалежні; ми звітуємо перед університетом за нашу діяльність та співпрацюємо, але рішення стосовно нашої діяльності приймаємо самостійно у межах чинного законодавства; комунікація відбувається на засадах соціального партнерства; адміністрація університету не має права втручатись в діяльність органів студентської ради, але ми взаємодіємо та співпрацюємо з адміністрацією університету.

На виконання ст. 36 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. в роботі Вчених рад ЗВО беруть участь керівники виборних органів первинних профспілкових організацій студентів та аспірантів, керівники органів студентського самоврядування ЗВО, квота виборних представників з числа студентів (курсантів) становить не менш як 10 відсотків. Відповідно ст. 39 Закону України «Про вищу освіту» виборні представники з числа студентів (курсантів) входять до складу загальних зборів (конференції) трудового колективу ЗВО, органів громадського самоврядування навчально-наукових інститутів (факультетів). Пункт 5 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» зобов'язує органи студентського самоврядування делегувати своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів ЗВО.

На рис. 1.12 здійснена демонстрація відсоткових показників залученості представників органів студентського самоврядування до робочих, консультативно-дорадчих рад та комісій ЗВО.

Рисунок 1.12 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «У яких робочих, консультативно-дорадчих радах та комісіях Вашого ЗВО є представники органів студентського самоврядування?», % від кількості опитаних

Отримані дані дають право стверджувати, що в 94,5 % опитаних ЗВО представники органів студентського самоврядування введені до складу вчених рад ЗВО, 81,8% – до складу стипендіальних комісій, 78,2% – до складу вчених рад факультетів/інститутів, 69,1% – до складу зборів трудових колективів, 60,9% – до складу приймальних комісій, 50% – до складу ректоратів.

У значній кількості ЗВО представники органів студентського самоврядування включені й до роботи в комісії з поселення в гуртожитки (63,6), комісії з етики та академічної доброчесності (60,0%), комісії з вирішення конфліктних ситуацій (53,6%).

Менш активною практикою є залучення представників студентського самоврядування до складу комісій з профілактики правопорушень (33,6%), житлово-побутових комісій (30,9%), комісій з оцінки корупційних ризиків (27,3%), комісій з нагородження та заохочення працівників (13,6%).

Розширену представленість (участь щонайменше у чотирьох з п'яти органів: Вчена рада ЗВО, ректорат, збори трудового колективу, вчені ради факультетів/інститутів, приймальна комісія) демонструють 51,8 % з опитаних ЗВО.

Серед інших відповідей, щодо залученості представників органів студентського самоврядування до робочих, консультативно-дорадчих рад та комісій ЗВО, окремі лідери студентських організацій ЗВО виокремлювали ще додатково Раду якості освіти, та надавали такі коментарі: існує проблема – іноді адміністрація включає в якийсь орган студентів та забуває покликати на засідання; в кожній комісії університету наявні представники самоврядування.

Аналіз стану задіяності представників органів студентського самоврядування у діяльності робочих, консультативно-дорадчих рад та комісій ЗВО призводить до висновку, що сучасний стан розвитку студентського самоврядування характеризується участю студентів в керуванні ЗВО, проте цей ступінь залученості залежить від управлінської культури адміністрації ЗВО.

Відповідно ст. 34, 40, 41 Закону України «Про вищу освіту» за погодженням з органом студентського самоврядування ЗВО приймаються рішення про:

1) відрахування студентів (курсантів) з ЗВО та їх поновлення на навчання (за додатковим погодженням з первинними профспілковими організаціями для студентів, які є членами профспілки та погодженням з науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених для осіб, які здобувають ступінь доктора філософії);

2) переведення осіб, які навчаються в ЗВО за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

3) переведення осіб, які навчаються в ЗВО за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, на навчання за державним замовленням;

4) призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, заступника керівника ЗВО;

5) поселення осіб, які навчаються в ЗВО, у гуртожиток і виселення їх із гуртожитку;

6) затвердження правил внутрішнього розпорядку в ЗВО в частині, що стосується осіб, які навчаються;

7) діяльність студентських містечок та гуртожитків для проживання осіб, які навчаються в ЗВО.

Дані опитування свідчать, що в переважній більшості ЗВО дотримуються положень Закону України «Про вищу освіту», проте в меншій мірі спостерігаються погодження питань з переведення осіб, які навчаються в ЗВО за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб та з питань призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, проректора (рис. 1.13).

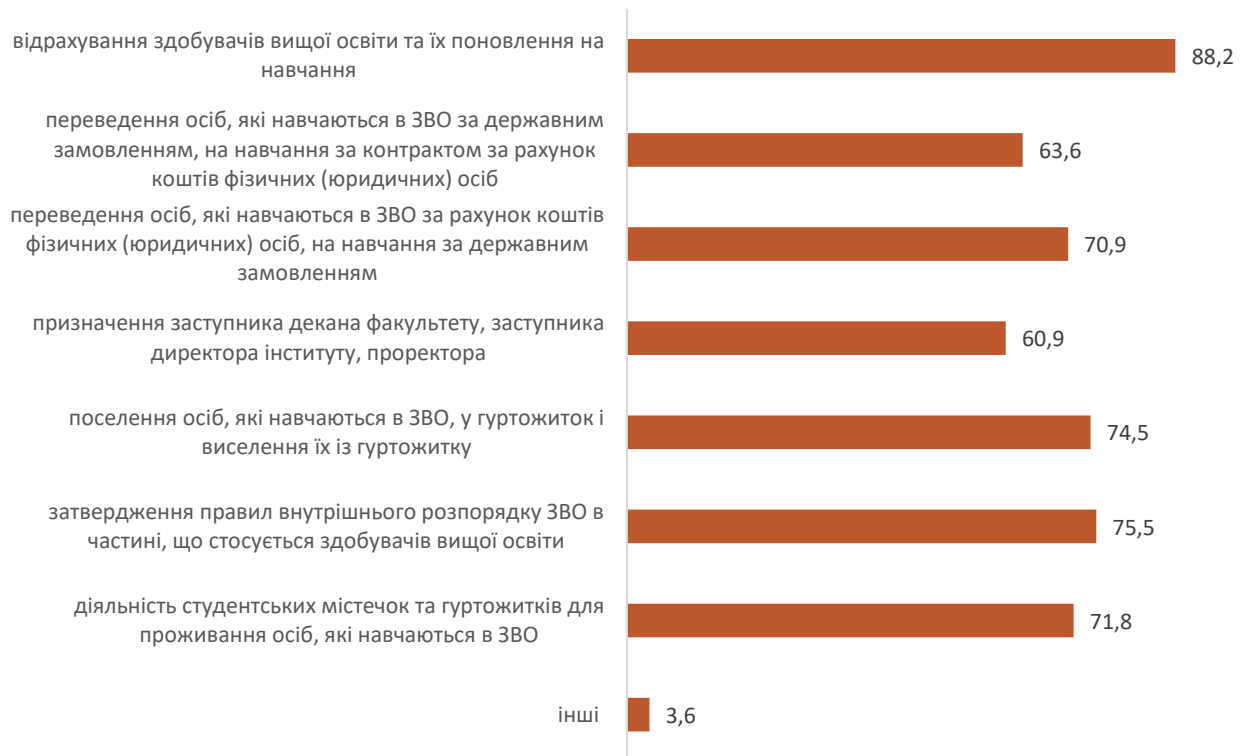

Рисунок 1.13 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Чи погоджуються органами студентського самоврядування такі питання при прийнятті рішень адміністрацією ЗВО», % від кількості опитаних

Лідери студентських організацій зазначили і інші питання, які приймаються адміністрацією ЗВО за погодженням з органами студентського самоврядування: академічна мобільність в межах країни та закордон; проведення різноманітних заходів для студентів; Статут ЗВО, плани поточного та календарного ремонтів, заохочення студентів. Ще надали такі коментарі: в частині наказів про відрахування – частіше за все спочатку ректор вводить наказ в дію, а вже потім студентське самоврядування його погоджує.

Опитані лідери студентських організацій ЗВО досить високо оцінюють діяльність органів студентського самоврядування: у проведенні різних видів заходів (організаційних, просвітницьких, наукових, спортивних, оздоровчих та ін.); участі у заходах щодо захисту прав та інтересів здобувачів вищої освіти, які

навчаються у ЗВО; в удосконаленні освітнього процесу, участі у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти.

Дещо нижчими є оцінки респондентів щодо вдалого вирішення ОСС таких питань як: організація дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування; волонтерська діяльність, допомога ЗСУ; призначення стипендій; науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти; профорієнтаційна робота.

Низькою є оцінка опитаних лідерів студентських організацій ЗВО щодо вдалого вирішення ОСС такого питання як управління закладом вищої освіти (рис. 1.14).

Рисунок 1.14 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Які питання найбільш вдало вирішуються органами студентського самоврядування Вашого ЗВО?», % від кількості опитаних

У опитаних лідерів студентських організацій немає впевненості у тому, що діяльність органів студентського самоврядування має значний вплив на управління закладом вищої освіти.

Разом з тим 100 зі 110 (90,9%) опитаних лідерів студентських організацій зазначили, що відсутні приклади, пропозиції (думки, позиції) органів студентського самоврядування, студентських організацій, які не були враховані адміністрацією ЗВО і надали коментарі: адміністрація ЗВО жодного разу не відхилила пропозиції (думки, позиції), завжди йде назустріч та бере активну участь у вирішенні нагальних проблем, ректорат активно підтримує комунікацію, передає інформацію та відкритий для обговорень різних пропозицій; не має прецедентів, коли б адміністрація нас не чула і не брала до роботи конструктивні пропозиції.

Серед прикладів, які не були враховані адміністрацією ЗВО, окремі лідери студентських організацій назвали: виділення сталого фінансування; збільшення часів роботи інституту, зокрема, майстерень; необхідність проведення капітальних ремонтів у гуртожитках; реєстрація юрособи для студентської ради; фінансова незалежність органів студентського самоврядування (перешкоджання

у внесенні в кошторис саме того, що хочуть студенти десятками відмовок, відмазок та бюрократичних перепон); створення скверу місця відпочинку для студентів, спортивного майданчику на свіжому повітрі, розробка механізму, щоб накази на яких треба погодження студентського самоврядування (наприклад про відрахування) спочатку погоджувало студентське самоврядування, а вже потім вводив в дію ректор, а не навпаки, як зараз; більша участь органів студентського самоврядування в управлінні ЗВО (вчена рада, зазвичай, голосує питання "ЗА" без обговорення, а до реально робочих органів, за якими є обговорення питань, майже не залучають, і на вчену раду іноді забувають запросити/повідомити про її проведення; не має фінансування на проведення наукових заходів; частіше наші пропозиції впираються в якісь нормативні документи або законодавство, а не рішення адміністрації ЗВО конкретно по наших пропозиціях; фінансова допомога – не маємо підтримки крутих ініціатив для студентів, навіть всеукраїнського масштабу (наприклад, проєкт благодійних зустрічей з зірковими гостями); пропозиції щодо усунення недоліків у гуртожитках та побуті; запропоновані зміни ОП за спеціальностями "Педіатрія", "Медицина"; покращення умов у вбиральнях декількох корпусів; надання додаткових занять у симуляційному центрі для студентів 4-6 курсів.

1.4 ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЗВО

Аналіз підсумків онлайн-дослідження свідчить, що більшість опитаних ЗВО (а саме – 80,0%) дотримуються норм Закону України «Про вищу освіту» стосовно кошторису органів студентського самоврядування. Лише 3,6 % опитаних ЗВО зауважили, що фінансування у органів студентського самоврядування відсутнє, діяльність здійснюється за рахунок благодійних внесків, членських внесків студентів, за потреби і особистих коштів членів ОСС.

Рисунок 1.15 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Які кошти є фінансовою основою студентського самоврядування?», % від кількості опитаних

На запитання щодо бюджету органів студентського самоврядування на 2022 р. 21% опитаних зазначили, що він відсутній, 55% навели конкретні цифри, 19% лише констатували, що не менше ніж 0,5% відсотків спеціального фонду ЗВО, але цифрового підтвердження не навели. У 5% ЗВО бюджет органів студентського самоврядування відсутній у зв'язку з воєнним станом (рис. 1.16).

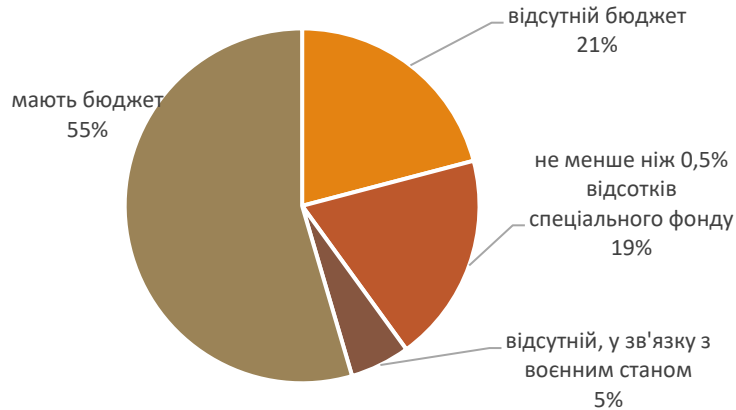

Рисунок 1.16 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Який був річний бюджет органів студентського самоврядування Вашого ЗВО у 2022 році?», % від кількості опитаних

Групування 55% ЗВО, лідери студентських організацій яких надали відповідну інформацію, за річним бюджетом органів студентського самоврядування демонструє, що у 2022 р. майже одна п'ята частина ЗВО мала бюджет від 10 до 100 тис. грн, ще одна п'ята частина ЗВО мала бюджет від 101 до 200 тис. грн, 30% ЗВО мали бюджет більше 301 тис. грн (рис.1.17).

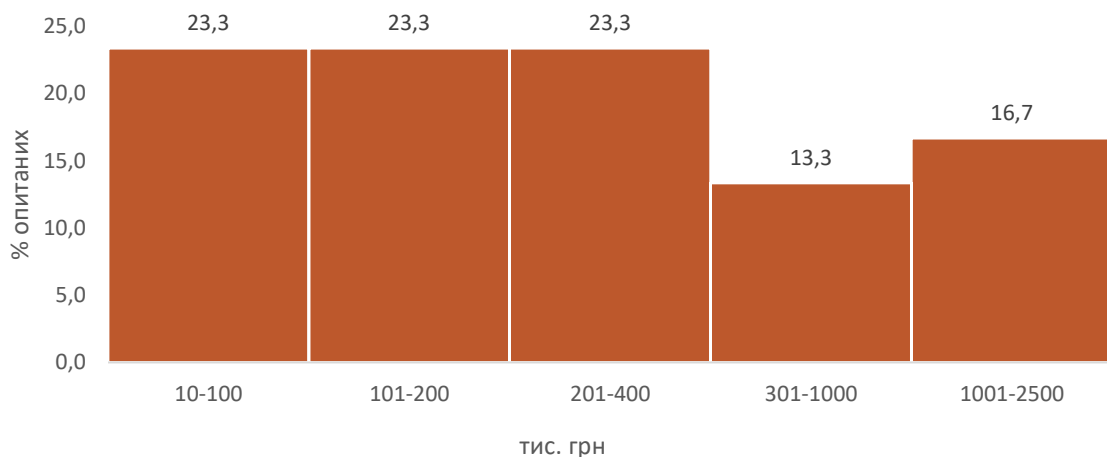

Рисунок 1.17 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО за річним бюджетом органів студентського самоврядування у 2022 р.

На запитання щодо бюджету органів студентського самоврядування на 2023 р. 54% опитаних навели конкретні цифри, 18% лише констатували, що не менше ніж 0,5% відсотків спеціального фонду ЗВО, але цифрового підтвердження не навели. У 28% ЗВО бюджет органів студентського був не

визначений за різними причинами, одна з яких – переміщення ЗВО, інші – не розголошення, не оприлюднення бюджету (рис. 1.18).

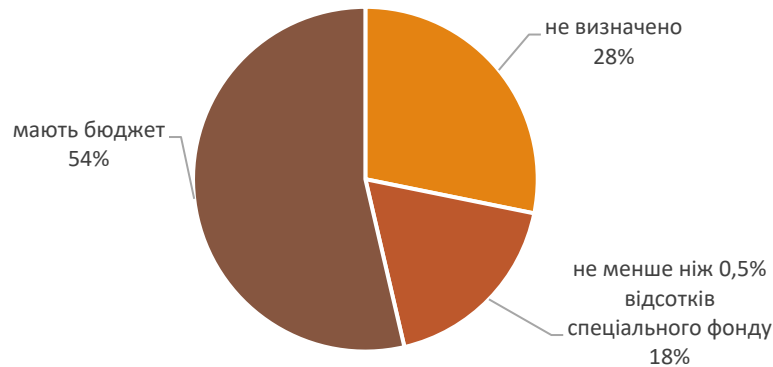

Рисунок 1.18 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Який річний бюджет органів студентського самоврядування Вашого ЗВО запланований на 2023 рік?», % від кількості опитаних

Групування 54% ЗВО, лідери студентських організацій яких надали відповідну інформацію, за річним бюджетом органів студентського самоврядування демонструє, що у 2023 р. майже третина опитаних ЗВО мала бюджет від 10 до 100 тис. грн, 30,5% ЗВО мали бюджет понад 301 тис. грн (рис. 1.19).

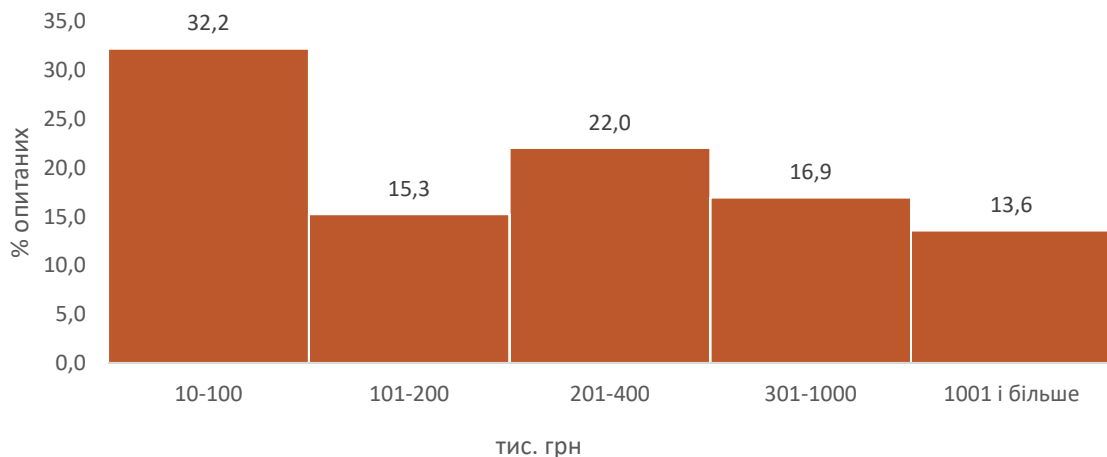

Рисунок 1.19 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО за розміром річного бюджету органів студентського самоврядування запланованого на 2023 рік

Порівняння бюджетів органів студентського самоврядування за два роки (за відповідями 50,9% опитаних лідерів студентських організацій ЗВО) дає підстави зазначити, що в 2023 р. у порівнянні з 2022 р. у 35,7% опитаних ЗВО передбачається збільшення бюджетів органу студентського самоврядування, 26,8% опитаних ЗВО матимуть фінансування менше, бюджети знизяться (табл. 1.7).

Таблиця 1.7 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО за очікуваною зміною річного бюджету органів студентського самоврядування у 2023 р. в порівнянні з 2022 р.

Очікувана зміна	Кількість відповідей	% від кількості опитаних
Не зміниться	13	23,2
Знизиться	15	26,8
Зросте до 10%	8	14,3
Зросте від 10% до 50%	13	23,2
Зросте більше ніж на 50%	7	12,5
Разом	56	100

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про вищу освіту» керівник ЗВО в межах наданих йому повноважень сприяє та створює умови для діяльності органів студентського самоврядування, організацій профспілок студентів, громадських організацій, які діють у закладі вищої освіти. Ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» визначено, що керівник ЗВО забезпечує належні умови для діяльності органів студентського самоврядування (надає приміщення, меблі, оргтехніку, забезпечує телефонним зв'язком, постійним доступом до Інтернету, відводить місця для встановлення інформаційних стендів тощо), про що укладається відповідна угода.

Вищезазначені вимоги повністю виконані керівниками ЗВО у 38,2% закладах опитаних лідерів студентських організацій (рис.1.20).

Рисунок 1.20 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО за потребами в матеріально-технічних ресурсах, % від кількості опитаних

Деяка потреба у студентських організацій є в презентаційному обладнанні (34,5% опитаних лідерів студентських організацій ЗВО це відзначили). Решта потреб в матеріально-технічних ресурсах присутні в 18-28% опитаних ЗВО.

Очевидно, що потреби студентських організацій були б меншими, якщо б не воєнний стан. Так, 8 переміщених ЗВО, крім зазначених матеріально-технічних ресурсів потребують ще таких: оновлення комп'ютерної бази, капітальний ремонт приміщення для активу, кімнати розвантаження, друковані матеріали для конференцій, призи переможцям студентських наукових конференцій тощо.

1.5 НАПРЯМИ ТА ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЗВО

З'явилися нові виклики в діяльності органів студентського самоврядування, що обумовлені повномасштабним вторгненням до України та дією воєнного стану. Серед них: послаблення соціальних зв'язків всередині студентського колективу, яке стало наслідком онлайн-навчання; нелегітимність діяльності через неспроможність забезпечити відповідний рівень проведення звітно-виборних процедур; відсутність фіксованих інструментів онлайн-діяльності відповідно до обов'язків та повноважень ОСС; заборона проведення масових заходів, які слугували засобом об'єднання різних вікових категорій студентів, передачі традицій студентської спільноти; брак досвіду в операційних процесах ОСС через втрату комунікації із попередниками; заклад освіти розташований в окупованих територіях або перебуває в релокації та ін.

Разом з тим виникла потреба в активізації діяльності студентського самоврядування ЗВО, яка зумовлена потребою суспільства у всебічній допомозі ЗСУ, у формуванні громадської соціальної активності. Студентське самоврядування має великі можливості завдяки особистісним та професійним якостям кожного студента. Це такі якості, як активність, ініціативність, творча складова, командна робота, а також уміння формувати нові, нетипові рішення.

Саме тому, перше місце серед напрямів діяльності, які є успішно реалізованими в ЗВО, посіла волонтерська діяльність (80% опитаних лідерів студентських організацій це відмітили), рис. 1.21.

Рисунок 1.21 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Які напрями діяльності органів студентського самоврядування успішно реалізовані у Вашому ЗВО?», % від кількості опитаних

На другому місці – співпраця з науковим товариством здобувачів вищої освіти (підтвердили 74,5% опитаних лідерів студентських організацій ЗВО), на третьому - участь у проєктах соціального спрямування (70%), на четвертому – розбудова внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО (68,2%).

Не високими за показниками результативної поширеності можна визнати такі напрями діяльності студентських організацій ЗВО: участь у роботі міжнародних студентських організацій (50% ЗВО вважають їх успішно реалізованими), участь у життєдіяльності громад (50%), участь у проєктах, пов'язаних з майбутнім працевлаштуванням (48,2%) участь у грантових програмах (40,9%), захист довкілля (39,1%), участь у роботі прес-центру (37,3%).

Серед інших результативних напрямів діяльності лідери студентських організацій ЗВО називають: кіберспорт, спортивні заходи, міжнародну мобільність, різноманітні мовні та професійного спрямування гуртки, академічну доброчесність, співпрацю з Всеукраїнською асоціацією органів студентського самоврядування, інформування студентів (адміністрація не виконує цю функцію, або виконує погано), допомогу новоприбулим студентам (студкураторство), проведення розважальних, освітніх заходів, захист прав студентів у конфліктах із викладачами або адміністрацією, співпраця зі студрадами інших університетів, проведення заходів з розвитку неформальної освіти та благодійних акцій.

Розширення співпраці між органами студентського самоврядування та органами місцевого самоврядування, залучення студентської молоді до рекреаційної діяльності, соціальної роботи, до системи державного та громадського управління можливе за рахунок активного використання соціальних мереж. Шляхи популяризації студентського самоврядування серед учасників освітнього процесу також необхідні для подолання браку спілкування між здобувачами вищої освіти – членами ОСС.

Проте результати онлайн-опитування демонструють невтішні результати використання віртуальних комунікаційних майданчиків.

Таблиця 1.8 Популярність соціальних мереж серед студентських організацій ЗВО (за даними опитування лідерів студентських організацій ЗВО)

Соціальна мережа	Кількість інтернет-сторінок студентських організацій ЗВО в соціальній мережі
Instagram	64
Telegram	26
Facebook	19
TikTok	4
YouTube	2
Viber	2
LinkedIn	1
Discord	1

Так, у 16 студентських організацій відсутні сайт або інтернет сторінка на вебсайті ЗВО. У 20 студентських організацій немає сторінки у таких соціальних

мережах, як Instagram, Facebook, Telegram, Discord, TikTok, YouTube, LinkedIn, Viber та ін.

У 7 студентських організацій відсутні і сайт і інтернет сторінка вебсайту і сторінка у соціальних мережах.

Найбільш популярною соціальною мережею для висвітлення роботи органів студентського самоврядування була мережа Instagram (64 студентські організації з 90 ЗВО користувались нею), на другому місці Telegram (табл. 1.8).

У 27 ЗВО у студентських організацій є декілька соціальних мереж, найчастіше в Instagram, Telegram, Facebook.

У соціальних мережах та на вебсайтах ЗВО 39,1 % студентських організацій публікують матеріали 2-3 рази на тиждень, 19,1% студентських організацій мають низькі та відсутні показники інформаційної активності (рис. 1.22).

Рисунок 1.22 Розподіл відповідей лідерів студентських організацій ЗВО на запитання: «Як часто ви робите публікації на своїх інформаційних каналах?», % від кількості опитаних

Разом з тим, лідери студентських організацій ЗВО досить високо оцінили такі напрями своєї діяльності, як дотримання прав та обов'язків органів по відношенню до здобувачів вищої освіти (85,5% опитаних поставили найвищий бал), прозорість та об'єктивність обрання органів студентського самоврядування (83,6% опитаних поставили найвищий бал). Дещо нижче оцінили показники підзвітності перед студентами та самостійність (рис. 1.23).

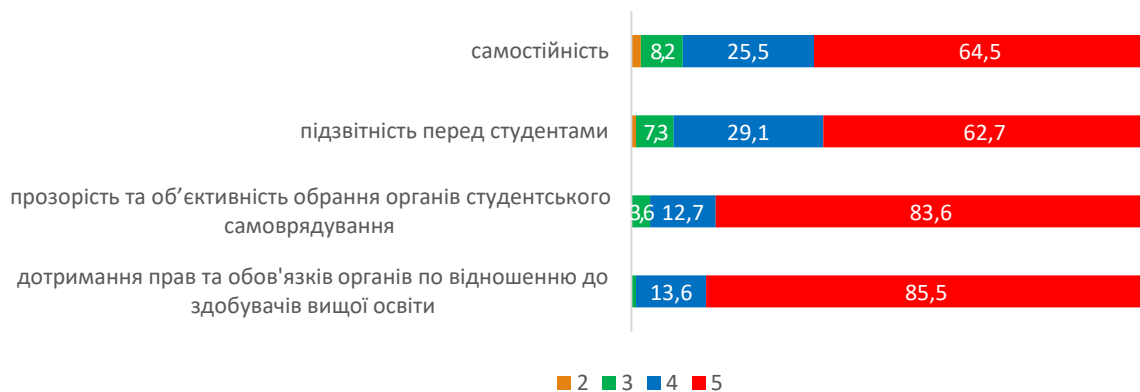

Рисунок 1.23 Оцінка за 5-бальною системою роботи органів студентського самоврядування ЗВО, % від кількості опитаних

У цілому середні бали оцінки напрямів роботи органів студентського самоврядування ЗВО вийшли досить високими – в діапазоні від 4,53 до 4,85 балів (рис. 1.24).

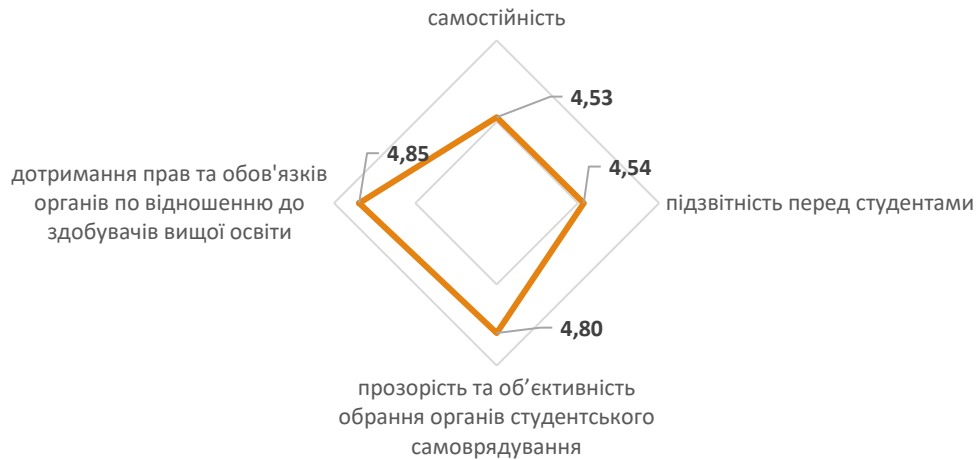

Рисунок 1.24 Середні бали оцінки лідерами студентських організацій напрямів роботи органів студентського самоврядування ЗВО

Основні проблеми діяльності студентських організацій ЗВО наведені на рис. 1.25.

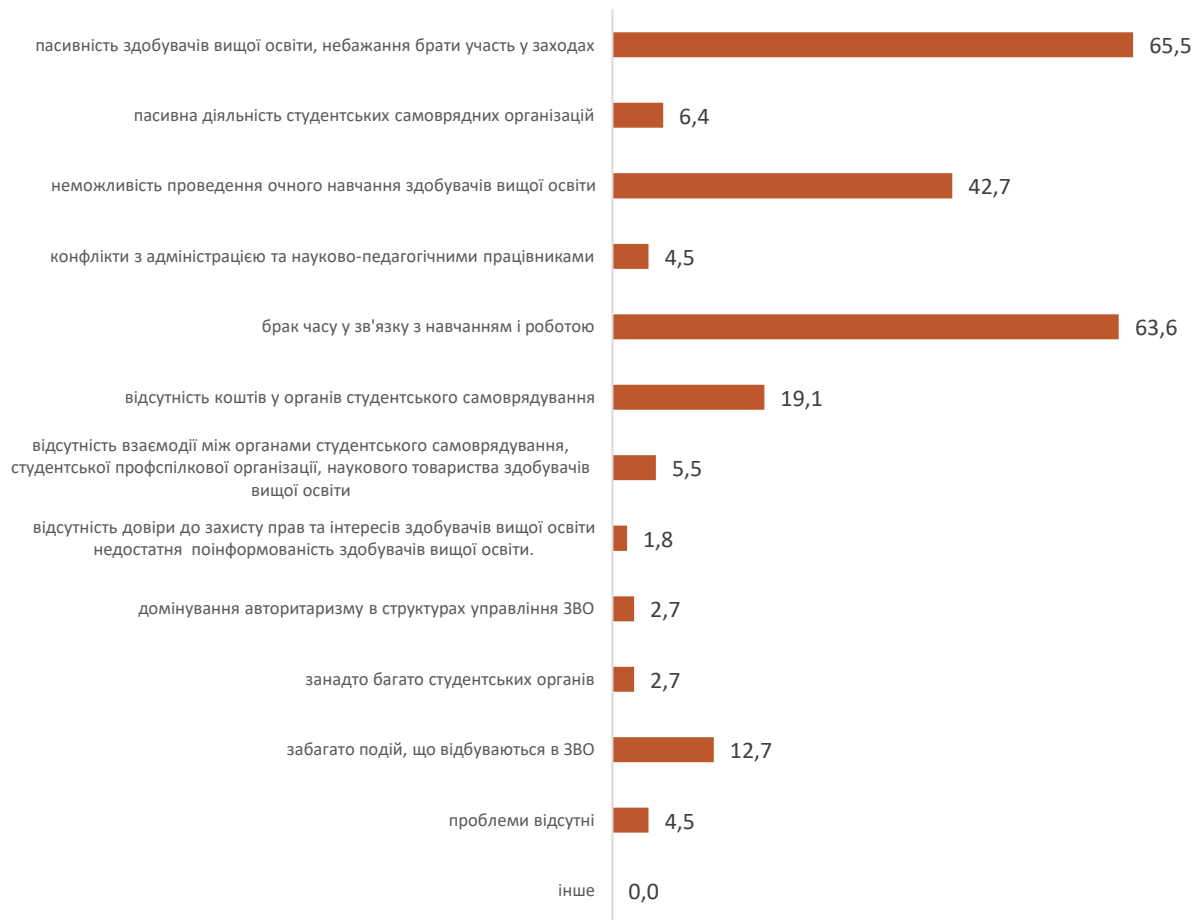

Рисунок 1.25 Основні проблеми щодо діяльності студентського самоврядування, що наявні у ЗВО, % від кількості опитаних

На першому місці серед проблем у діяльності студентського самоврядування ЗВО та причин, через які студенти не хочуть брати участь у їх діяльності, виявилася пасивність здобувачів вищої освіти (65,5% опитаних мають таку думку), на другому – брак часу у зв'язку з навчанням та роботою (63,6% опитаних), на третьому – неможливість проведення очного навчання здобувачів вищої освіти (42,7%).

Серед інших причин окремі лідери студентських організацій ЗВО назвали: більшість заходів та засідань органів студентського самоврядування, Наукового товариства та профспілки Університету, навчання відбуваються в онлайн-форматі чи змішаному форматі через енергетичну кризу та безпекові умови, спричинені війною росії проти України; більшість студентів зараз за кордоном, через роботу не можуть активно включатися у події в ЗВО; можливість живого спілкування обмежена у зв'язку із COVID та воєнним станом; через воєнний стан активність студентів знизилась.

2. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Студентське самоврядування є потужним чинником, що формує соціальну компетентність, професійне становлення майбутніх фахівців, оскільки у процесі різнопланової діяльності відбувається засвоєння необхідних знань, умінь і навичок, потрібних для виконання соціально-значущих функцій, налагоджуються зв'язки із соціальним середовищем та суспільством; проявляється сила волі та продукуються розуміння єдності українського суспільства, вміння приймати оптимальні рішення, протистояти негативному впливу зовнішнього ворога країни.

Створення дієвої системи студентського самоврядування для гармонійного розвитку здобувачів вищої освіти залежить від кожного ЗВО. Неможливо якісно організувати розбудову громадянського суспільства незалежної України, залучити студентську молодь до участі в заходах, спрямованих на підвищення рівня їх інтеграції на ринку праці, без вивчення проблем та напрямів, пов'язаних із розвитком студентського самоврядування.

У кожного ЗВО формується своя унікальна система студентського самоврядування, виходячи зі специфіки галузі знань та цільової аудиторії. Тому дуже важливим є аналіз практик систем студентського самоврядування мережі ЗВО. У кожному ЗВО проходить самоперевірка якості освітніх програм, аналіз ефективності роботи підрозділів, але студентське самоврядування системно не включено в цю перевірку. Необхідність самообстеження кожного ЗВО на виявлення проблем і корекції роботи студентського самоврядування очевидна, так як у всіх ЗВО є окремі проблеми, що гальмують розвиток студентського самоврядування.

З метою виявлення тенденцій розвитку, ідентифікації проблем, що існують в організації студентського самоврядування у вітчизняних закладах вищої освіти було проведено онлайн-опитування серед лідерів студентських організацій ЗВО.

Узагальнення результатів онлайн-опитування лідерів студентських організацій ЗВО дало змогу виявити, що студентські організації вітчизняних ЗВО, незважаючи на воєнний стан, є активними осередками ініціативної, самостійної, відповідальної громадської діяльності здобувачів вищої освіти, що спрямована на вирішення важливих питань життєдіяльності студентської молоді, на розвиток її соціальної активності і підтримку соціальних ініціатив, оптимальною формою самореалізації та самоствердження особистості.

Діяльність студентських організацій ЗВО характеризується: наявністю різноманітних органів, досить широкими показниками залучення студентів, високими показниками активності у багатьох напрямках діяльності, простежується позитивна тенденція участі студентського самоврядування в волонтерській діяльності, науково-дослідницькій роботі, проєктній діяльності, удосконалення якості освіти.

Проте найголовнішою проблемою ЗВО залишається мотивація студентів, пов'язана з пасивністю здобувачів вищої освіти, небажанням брати участь у заходах, браком часу у зв'язку з навчанням та роботою.

Студентське самоврядування в українських закладах вищої освіти отримує гарантоване фінансування лише від університету, оскільки залучення до студентських самоврядних організацій та сплата членських внесків є добровільними, не обов'язковими. Саме цей факт ставить під сумнів самодостатність функціонування студентських організацій, їхню незалежність від впливу університету.

Закон України «Про вищу освіту» не передбачає чітко визначеного процесу набуття ОСС права юридичної особи. У ньому лише вказано, що орган СС може бути зареєстрований як громадська організація, проте не вказується сама процедура реєстрації.

Крім того, участь студентів у самоврядних організаціях ніяким чином не сприяє їхньому подальшому працевлаштуванню. В Україні студенти не можуть офіційно працевлаштуватися в організаціях студентського самоврядування чи то отримувати грошові винагороди у вигляді заробітної плати, оскільки посади у самоврядних об'єднаннях не оплачуються. Участь молоді у самоврядних студентських організаціях офіційно не фіксується як перший досвід роботи.

Законодавством передбачено ряд гарантій щодо організаційної, правової та матеріально-фінансової самостійності та інституційної спроможності для органів студентського самоврядування. Однак, на практиці зазначені положення не завжди дотримуються адміністрацією закладів вищої освіти.

Зокрема, аналіз підсумків онлайн дослідження свідчить, що 80% опитаних ЗВО дотримуються норм Закону України «Про вищу освіту» стосовно кошторису органів студентського самоврядування. У 3,6 % опитаних ЗВО фінансування у органів студентського самоврядування від адміністрації ЗВО відсутнє, діяльність здійснюється за рахунок благодійних внесків, членських внесків студентів, за потреби і особистих коштів членів ОСС.

Окрім наведеного, мають місце випадки недотримання адміністрацією ЗВО положень частини 6 статті 40 Закону України «Про вищу освіту» в частині обов'язковості погодження рішень щодо студентів, реалізації їх прав на навчання, проживання тощо з органами студентського самоврядування, неврегульованість питання інформування та завчасного надсилання проєкту рішення (документу) всім членам ОСС і голосування списком (можливо із використанням засобів віддаленого зв'язку) у випадках, що не викликають сумнівів чи заперечень.

На багатьох сайтах ЗВО відсутні сторінки студентських органів, Положення про студентський орган, не наведені чітка процедура, вимоги, етапи, терміни створення студентської організації, а також відповідні зразки документів, необхідні для створення організації, зокрема інструкції щодо укладання статуту/конституції майбутньої студентської організації чи то об'єднання; бюджети студентських організацій, інструкції щодо визначення бюджету ОСС та встановлення суми стягнень обов'язкових членських внесків; орієнтовний склад керівників студентської організації з визначенням посад тощо.

Для функціонування ефективної системи студентського самоврядування необхідно її постійне вдосконалення та коригування з урахуванням зарубіжного досвіду інших країн з цього питання.

Дослідження досвіду студентського самоврядування європейських країн свідчить про такі характерні риси студентського самоврядування: партнерські взаємини студентських лідерів із керівництвом закладу вищої освіти; широка представленість студентів у керівних органах ЗВО; значний вплив органів студентського самоврядування на вирішення питань життєдіяльності ЗВО; багатопланова діяльність студентського самоврядування у різних сферах діяльності з урахуванням потреб, нахилів та уподобань студентів; значна матеріальна підтримка органів студентського самоврядування з боку адміністрації ЗВО; наявність матеріальної бази для функціонування органів студентського самоврядування; відсутність студентських профспілок; прямі таємні вибори до органів студентського самоврядування; співіснування у провідних університетах десятків чи сотні різних студентських організацій, які використовують різноманітні способи залучення студентів до прийняття рішень з важливих для студентів питань.

У результаті дослідження розвитку студентських організацій, студентського самоврядування у ЗВО викристалізувались такі пропозиції:

необхідність розробки та впровадження різних моделей студентського самоврядування ЗВО;

забезпечення освіти та самоосвіти членів студентського самоврядування щодо правового й економічного забезпечення діяльності ЗВО;

здійснення просвітницької роботи щодо організації студентського самоврядування, вироблення навичок лідера, розвитку студентських засобів масової інформації. Просвітницька робота передбачає проведення тренінгів, конференцій з питань студентського самоврядування; стажування як у вітчизняних, так і у зарубіжних ЗВО;

допомога з боку держави, органів місцевої влади та керівництва ЗВО у реалізації ініціативних проєктів студентського самоврядування, у розвитку міжнародної діяльності з закордонними органами студентського самоврядування з метою обміну досвідом;

закріплення на законодавчому рівні положення про участь студентів у функціонуванні робочих та дорадчих органів ЗВО: не лише у діяльності вченої ради та ректорату, але й рад факультетів/ІНІ, інших комісій, з метою забезпечення участі студентських лідерів в управлінні ЗВО на всіх рівнях;

закріплення в Положеннях ОСС ЗВО переліку інформації і документів, що підлягають обов'язковому оприлюдненню органами студентського самоврядування;

забезпечення злагодженої діяльності системи самоврядування ЗВО, коли всі структурні підрозділи (факультети, інститути, гуртожитки) та загальноуніверситетські комісії, центри, робочі органи управління функціонують злагоджено, обмінюються досвідом;

підвищення значущості органів студентського самоврядування та забезпечення стабільного фінансування органів студентського самоврядування

через набуття даними одиницями статусу юридичної особи (з передбаченням обов'язкового регулярного оновлення складу її керівництва та складу засновників), розширення кола повноважень і реальної відповідальності за здійснені справи, з метою залучення до участі у студентському самоврядуванні більшості студентів та обрання на керівні посади мотивованих, кмітливих, авторитетних студентських лідерів. З цією метою у законодавстві необхідно чітко прописати процес набуття студентською організацією права юридичної особи або процедури реєстрації ОСС з правами юридичної особи;

стягувати суму членського внеску ОСС разом із платою за навчання, а потім пересилати суми членських внесків на банківський рахунок ОСС. Ідея полягає у тому, щоб членські внески та сама участь у самоврядних студентських організаціях зробити обов'язковим елементом навчання у ЗВО, а самі студентські організації зробити фінансово спроможними, незалежними та самодостатніми;

затвердити на законодавчому рівні документ про позанавчальну діяльність студентів, а також створити відповідну онлайн-базу даних, яка дозволить роботодавцям дізнатися більше про студента, з'ясувати, наскільки претендент на посаду відповідає заявленим вимогам. Таке нововведення в українську вищу освіту сприятиме залученню студентів до різноманітних студентських проєктів, грантів, збільшить кількість студентських організацій, розв'яже проблему із працевлаштуванням, адже головний критерій для роботодавців – це наявність офіційно підтвердженого досвіду роботи;

побудова перспективного плану розвитку студентського самоврядування в межах країни та кожного конкретного ЗВО з метою консолідація зусиль щодо побудови ефективної системи студентського самоврядування масштабу конкретного ЗВО та країни в цілому;

збагачення сфери діяльності студентського самоврядування особистісно значущими та суспільно корисними видами діяльності;

розширення мережі студентських товариств, клубів, спортивних секцій з метою повноцінної реалізації молоді.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів порушених проблем, воно відкриває перспективи для подальшого вивчення практики функціонування студентських організацій.

Основними напрямками подальшого дослідження функціонування студентських організацій може бути вивчення ефективності різних моделей студентського самоврядування, обґрунтування організаційної структури студентського самоврядування у спільній діяльності з адміністрацією ЗВО у динаміці освітнього процесу, дослідження діяльності студентських організацій в коледжах, виявлення взаємозв'язку активності студентського самоврядування в ЗВО і якості вищої освіти, обґрунтування доцільності злиття органу студентського самоврядування, профспілкової студентської організації та студентського наукового товариства в Студентську спілку – самостійного (консолідованого) партнера при реалізації освітньої функції закладами вищої освіти та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бахрушин В. Є. Проблеми організації студентського самоврядування. *Освітня політика (портал громадських експертів)*. 2018. URL: <http://education-ua.org/ua/articles/1176-problemi-organizatsiji-studentskogo-samovryaduvannya>
2. Бірюкова М. В. Особливості функціонування сучасного студентського самоврядування в Україні та країнах Європи. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Сер. : актуальні проблеми розвитку українського суспільства. 2017. № 29 (1251). С. 36–41. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/8e15a271-b21a-4932-9a14-2606035393da/content>
3. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт / Є. Ніколаєв, Г. Рій, І. Шемелинець. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 94 с.
4. Гаргун С. Колізії в правовому регулюванні статусу органів студентського самоврядування закладів вищої освіти. *Підприємство, господарство і право : науково-практичний юридичний журнал*. 2019. № 4. С. 15-19.
5. Дараган Т. П., Власюк О. А. Роль європейського досвіду реалізації молодіжної політики у формуванні молоді політичної еліти в Україні. *Освітня аналітика України*. 2022. № 3 (19). С. 121.
6. Добридень А. В. Стратегічні напрямки діяльності органів студентського самоврядування у вищій школі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2013. Вип. 108.1. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/1846/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%94%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%90.%D0%92..pdf>
7. Консолідований рейтинг вишів України 2023 року. URL: <https://osvita.ua/vnz/rating/51741/>
8. Молодіжна політика в Україні: навчальний посібник / П. В. Горінов, Р. Г. Драпушко, Н. А. Драпушко, О. Є. Ільюк / за заг. ред. акад., проф. В. П. Андрущенка. Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2023. 304 с
9. Підгаєцька А. В. Розвиток студентського самоврядування в університетах Канади (друга половина ХХ – поч. ХХІ ст.) : монографія / А. В. Підгаєцька ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2021. 183 с.

10. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1556-18#n647>
11. Результати загальнонаціонального опитування «Перспективи та потреби розвитку університетів України у процесі реформування вищої освіти у контексті європейської інтеграції» / Авторський колектив; за заг. ред С. Калашнікової. – Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2019. 77 с.
12. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>
13. Ступак О., Козорог А. Роль студентського самоврядування в управлінні вищим навчальним закладом. *Витоки педагогічної майстерності*. 2014. Вип. 3. С. 267-373. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4472/1/Stupak.pdf>
14. Трибулькевич К. Г. Розвиток студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України (1917-2010 рр.): монографія / К. Г. Трибулькевич. – Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2016 – 454 с.
15. Хриков Є. М., Кравченко О. І., Васиньова Н. С. Світовий досвід взаємодії органів студентського самоврядування закладів вищої освіти з територіальними громадами. *Держава та регіони*. 2021. № 1. С. 94-99. URL: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2021/17.pdf
16. GUESSSS: глобальное исследование предпринимательского духа студентов. Национальный отчет GUESSSS Kazakhstan–2018. Алматы: Университет «Туран», 2019. 64 с. URL: https://www.guesssurvey.org/resources/nat_2018/GUESSSS_Report_2018_Kazakhstan.pdf
17. Sieger, P., Zellweger, T., Fueglistaller, U., & Hatak, I. (2021). Global Student Entrepreneurship 2021: Insights From 58 Countries (2021 GUESSSS Global Report). URL: https://www.guesssurvey.org/resources/PDF_InterReports/GUESSSS_2021_Global_Report.pdf

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»****вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248-25-14**

№ _____
На № _____ від _____

Заклади вищої освіти

Про проведення онлайн-опитувань
керівників закладів вищої освіти
та лідерів студентського самоврядування

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – Інститут) в рамках виконання НДР «Впровадження університетської автономії в контексті децентралізації управління ЗВО, демократизації освітнього процесу» проводить опитування, до яких запрошує долучитися керівників закладів вищої освіти та лідерів органів студентського самоврядування, студентської профспілкової організації, наукового товариства здобувачів вищої освіти цих закладів.

Просимо до 31 травня 2023 р. взяти участь в опитуванні та заповнити анкети за лінками:

Керівники закладів вищої освіти: <https://bit.ly/3H7hBkU> -

Лідери органів студентського самоврядування, студентської профспілкової організації, наукового товариства здобувачів вищої освіти: <https://bit.ly/3L2BFpI>

Заздалегідь дякуємо за участь в опитуванні та співпрацю.

Принагідно рекомендуємо до ознайомлення та використання в роботі результати наукових досліджень вчених Інституту з найбільш актуальних проблем освіти (<https://imzo.gov.ua/diyalnist/naukova-robota>).

З повагою

Директор

Євген БАЖЕНКОВ

Світлана ЗАЄЦЬ (044) 248 10 35

Таміла БЕРЕЖНА (067) 995 88 89
дир. Інститут модернізації змісту освіти"

21/08-646 від 25.04.2023

БАЖЕНКОВ ЄВГЕН ВОЛОДИМИРОВИЧ 25.04.2023 13:16

248197DDFAB977E5040000006ABE00015F7E1604

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248-25-14

№ _____
На № _____ від _____

Керівникам закладів вищої освіти

Про продовження проведення
онлайн-опитувань керівників
закладів вищої освіти та лідерів
студентських організацій

Шановні колеги!

На додаток до листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 25.04.2023 № 21/08-646 повідомляємо про продовження опитувань керівників закладів вищої освіти та лідерів студентських організацій **до 26 червня 2023 р.**

Опитування базуються на принципах анонімності, конфіденційності, виявлення проблем, а також пошуку шляхів їх вирішення.

Просимо довести зазначену інформацію до відома нижчезазначених категорій учасників з метою проходження анкетувань у вказаний термін за посиланнями:

керівники та/або заступники керівників закладів вищої освіти – анкета «Впровадження систем менеджменту якості в ЗВО»: <https://bit.ly/3H7hBkU>

лідери органів студентського самоврядування, студентської профспілкової організації, наукового товариства здобувачів вищої освіти – анкета «Студентське самоврядування та студентські організації у закладах вищої освіти»: <https://bit.ly/3L2BFpI>

Заздалегідь вдячні за співпрацю, бо позиція та досвід саме Вашого закладу вищої освіти в розбудові вітчизняної вищої освіти надзвичайно важливі для освітянської спільноти і суспільства.

З повагою
директор

Євген БАЖЕНКОВ

Світлана Засць (044) 248 10 35
Тел. Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти»
21/08-999 від 12.06.2023
БАЖЕНКОВ ЄВГЕН ВОЛОДИМИРОВИЧ 12.06.2023 14:31
248197DDFAB977E504000006ABE00014E1E2604

Перелік закладів вищої освіти, здобувачі яких взяли участь в опитуванні, за формою власності

Державні

1. *Бердянський державний педагогічний університет (Запоріжжя)**
2. Буковинський державний медичний університет
3. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
4. Державний біотехнологічний університет
5. Державний податковий університет
6. Державний торговельно-економічний університет
7. Державний університет економіки і технологій
8. Державний університет інфраструктури та технологій
9. Державний університет телекомунікацій
10. Дніпровський державний технічний університет
11. Дніпровський національний університет ім. О. Гончара
12. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
13. *Донбаська державна машинобудівна академія (Тернопіль)**
14. Донецький державний університет внутрішніх справ
15. Житомирський державний університет імені Івана Франка
16. Західноукраїнський національний університет
17. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
18. Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
19. Київський національний університет імені Тараса Шевченка
20. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
21. Криворізький державний педагогічний університет
22. Луганська державна академія культури і мистецтв
23. Луцький національний технічний університет
24. Львівська національна академія мистецтв
25. Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка
26. Львівський державний університет внутрішніх справ
27. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
28. Львівський національний університет імені Івана Франка
29. Львівський національний університет природокористування
30. *Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (Запоріжжя)**
31. Миколаївський національний аграрний університет
32. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського
33. Мукачівський державний університет
34. Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти "Кам'янець-подільський державний інститут"
35. Національна академія внутрішніх справ
36. Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького
37. Національна академія Служби безпеки України
38. Національний авіаційний університет
39. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
40. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
41. Національний транспортний університет
42. Національний університет "Львівська політехніка"
43. Національний університет «Запорізька політехніка»
44. Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика
45. Національний університет цивільного захисту України
46. Національний фармацевтичний університет

47. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
48. Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової
49. Одеський національний економічний університет
50. Одеський національний технологічний університет
51. Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д.

Ушинського

52. Полтавський державний аграрний університет
53. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
54. *Приазовський державний технічний університет (Дніпро)**
55. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
56. Сумський державний університет
57. *Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського (Київ)**
58. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира

Гнатюка

59. Харківська державна академія фізичної культури
60. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
61. Харківський національний медичний університет
62. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
63. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
64. Харківський національний університет міського господарства імені О. М.

Бекетова

65. Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана

Кожедуба

66. *Херсонська державна морська академія (Одеса)**
67. *Херсонський державний аграрно-економічний університет (Кропивницький)**
68. *Херсонський державний університет (Івано-Франківськ)**
69. Хмельницький національний університет
70. Центральноукраїнський національний технічний університет
71. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
72. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
73. Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Комунальні

1. Вінницька академія безперервної освіти
2. Дніпровська академія неперервної освіти
3. Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв
4. Київський університет імені Бориса Грінченка
5. Львівська медична академія імені Андрея Крупинського
6. Одеська академія неперервної освіти
7. Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія

Приватні

1. Буковинський університет
2. Інститут "Харківська Школа Архітектури"
3. ІТ Степ Університет
4. Карпатський університет імені Августина Волошина
5. Київський медичний університет
6. Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая
7. Полтавський університет економіки і торгівлі
8. Українсько-американський університет «Конкордія»
9. Університет економіки і права "КРОК "
10. Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія"

**Переміщені заклади вищої освіти України*

**Результати онлайн-опитування
«Студентське самоврядування та студентські організації
у закладах вищої освіти»
Аналітичний звіт**

Електронне видання

Колектив авторів:

Заєць С. В., кандидат економічних наук, доцент

Бережна Т. І., кандидат педагогічних наук, старший дослідник

Концепція дослідження: Заєць С. В., Бережна Т. І.

Технічна робота із даними: Заєць С. В.

Координація процесу дослідження: Шапошников К. С.

Підготовка звіту: Заєць С. В., Бережна Т. І.

Розробка рекомендацій: Заєць С. В., Бережна Т. І.

Видавець і виготовлювач Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», 03035, Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36
e-mail: research-department@imzo.gov.ua, вебсайт: <https://imzo.gov.ua>

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 7142 від 04.09.2020 р.